

ELS ABRILS DE L'HOSPITAL 2013
Simposi Internacional, 17-19 abril 2013 (Barcelona i l'Hospitalet de l'Infant)

Fonts documentals i gràfiques per a l'estudi històric dels hospitals
Fuentes documentales y gráficas para el estudio histórico de los hospitales
Documentary and visual sources for the historical study of hospitals
Sources documentaires et graphiques pour l'étude historique des hôpitaux
Fonti documentarie e iconografiche per lo studio storico degli ospedali

Barcelona, 17 abril (dimecres)

09.00. Acreditació dels participants

09.30. Inauguració oficial del simposi

10.00-10.45 [Ponència inaugural]. Gabriella Piccinni (Universit  di Siena): *Documenti per una storia dell'ospedale di Santa Maria della Scala di Siena*

10.45-11.00. Presentaci  dels llibres de Gabriella Piccinni *Il banco dell'ospedale di Santa Maria della Scala e il mercato del denaro nella Siena del Trecento* i de Sylvie le Clech-Charton *L'h tel-Dieu de Tonnerre*

11.00-11.30. Pausa-caf 

FONTS PER A L'ESTUDI HISTÒRIC DELS HOSPITALS

Moderador: Dr. Antoni Riera (UB-IRCVM)

11.30-12.00. John Henderson (Birbeck University of London): *Religione e medicina: fonti visive per la storia degli ospedali nella Italia del Rinascimento*

12.00-12.30. Maria Barceló (Universitat de les Illes Balears): *Dades documentals sobre els hospitals de Mallorca a la baixa edat mitjana*

12.30-13.00. Sylvie le Clech-Charton (Archives Nationales Fontainebleau-Paris-Pierrefitte): *Patrimoines hospitaliers m tamorphos s: archives, architectures, collections (XIII -XX  siècles)*

13.00-13.30. Debat

13.30. Pausa per dinar

Moderadora: Dra. Reis Fontanals (Biblioteca de Catalunya)

15.30-16.00. Esther Diana Dioniso (Centro di Documentazione per la Storia dell'Assistenza e della Sanit  Fiorentina): *Il contributo delle fonti storiche al restauro di un ospedale: il caso di Santa Maria Nuova di Firenze*

16.00-16.30. Fabio Gabbrielli (Universit  di Siena): *Fonti iconografiche e archeologiche per lo studio dell'architettura ospedaliera. Il caso di Santa Maria della Scala a Siena*

16.30-17.00. Antoni Conejo (UB-IRCVM) i Carles Vela (IMF-CSIC): *Circulació d'idees i models per a la definició organitzativa i formal dels hospitals (ss. XIV-XVI)*

17.00-17.30. Pausa-caf 

COMUNICACIONS: TREBALLS EN CURS I PROJECTES DE RECERCA

Moderadora: Dra. Teresa Vinyoles (UB-IRCVM)

17.30-17.45. Joan J. Busqueta (Institut d'Estudis Ilerdencs): *Hospitals a les Terres de Lleida (edats*

ELS ABRILS DE L'HOSPITAL 2013
Simposi Internacional, 17–19 abril 2013 (Barcelona i l'Hospitalet de l'Infant)

mitjana i moderna): un projecte dels centres d'estudis de les comarques de Lleida

17.45-18.00. Antoni Riera (UB-IRCVM): *L'alimentació hospitalària a la baixa edat mitjana: fonts mèdiques i arxivístiques per al seu estudi*

18.00-18.15. Clara Jáuregui (UB-ARDIT): *Fonts per a l'aprenentatge de la medicina: practicants jueus a la Barcelona dels s. XIII-XIV*

18.15-18.30. Sibylla Goegebuer (Musea Brugge): *Memling in Sint-Jan – Hospitaal Museum re-established as Sint-Janshospitaal. A history of continuity*

18.30-19.00. Debat

ELS ABRILS DE L'HOSPITAL 2013
Simposi Internacional, 17-19 abril 2013 (Barcelona i l'Hospitalet de l'Infant)

Barcelona, 18 abril (dijous)

FONTS SOBRE ELS ANTICS HOSPITALS DE BARCELONA

Moderador: Dr. Jon Arrizabalaga (IMF-CSIC)

- 09.30-10.00.** Reis Fontanals (Biblioteca de Catalunya): *Els « Llibres de malalts » de l'hospital de la Santa Creu de Barcelona (ss. XV-XVIII)*
- 10.00-10.30.** Salvatore Marino (ERC-Università di Napoli): *Hospitales y archivos en la Corona de Aragón: documentación notarial y administrativa (s. XV)*
- 10.30-11.00.** Josep M. Comelles (Universitat Rovira i Virgili): *Anar a la bogeria. Admesos, interns i desapareguts en un manicomí barceloní (1769-1986). La correspondència d'admissions de bojos de l'hospital de la Santa Creu com a font històrica i etnogràfica*
- 11.00-11.30.** Pausa-cafè
- 11.30-12.00.** Ximena Illanes (Pontificia Universidad Católica de Chile): *En manos de otros. Historia de infancia y abandono en los documentos del Hospital de la Santa Creu*
- 12.00-12.30.** Francesca Español (Universitat de Barcelona): *La fundació d'hospitals en el context penitencial. Caritat i salvació de l'ànima*

COMUNICACIONS: TREBALLS EN CURS I PROJECTES DE RECERCA

Moderador: Dr. Carles Vela (IMF-CSIC)

- 12.30-12.45.** Blanca Garí i Delfi-I. Nieto (UB-IRCVM): *Topografia de l'assistència. Dones i hospitals a la Barcelona medieval com a hipòtesi metodològica*
- 12.45-13.00.** Sara Rodríguez (Màster Cultures Medievals): *La indumentària infantil a Barcelona a través del llibre d'expòsits de l'hospital de la Santa Creu (1435-1439)*
- 13.00-13.30.** Debat
- 13.30.** Pausa per dinar
- 15.30.** Visita a les obres de restauració del Recinte Modernista de l'antic hospital de la Santa Creu i Sant Pau

ELS ABRILS DE L'HOSPITAL 2013
Simposi Internacional, 17-19 abril 2013 (Barcelona i l'Hospitalet de l'Infant)

L'Hospitalet de l'Infant, 19 d'abril (divendres)

07.30. Sortida en autocar cap a l'Hospitalet de l'Infant

10.00. Recepció oficial a càrrec de l'ajuntament de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant

FONTS DOCUMENTALS, ARQUEOLÒGIQUES I PATRIMONIALS

Moderador: Dr. Antoni Conejo (UB-IRCVM)

10.15-10.45. Joan Figuerola, Joan C. Gavalrà i Jordi Romera (fgr arquitectes): « *Hospitalis* ». *Pla Director de rehabilitació integral de l'antic hospital del Coll de Balaguer (l'Hospitalet de l'Infant)*

10.45-11.15. Adrià Cases (Universitat Autònoma de Barcelona): *Fons documentals per a l'estudi de la formació hospitalària durant al guerra de Successió. El cas del front català (1705-1714)*

11.15-11.30. Pausa-cafè

11.30-12.00. Joan Menchón (Ajuntament de Tarragona) i Jaume Costa (Departament de Cultura. Serveis Territorials de Tarragona): *Hospitals urbans a Tarragona. Algunes observacions des de l'arqueologia urbana i la gestió del patrimoni històric*

12.00-12.30. Teresa Vinyoles (UB-IRCVM): *El rastre dels més desvalguts entre els papers de l'Hospital de Barcelona*

COMUNICACIONS: TREBALLS EN CURS I PROJECTES DE RECERCA

12.130-12.45. Jacobo Vidal (UB-IRCVM): *Dintre o fora murs: la reconstrucció de l'Hospital de la Santa Creu de Tortosa després de la Guerra contra Joan II*

12.45-13.00. Josep Barceló (Universitat Rovira i Virgili): *La documentació econòmica de l'Arxiu Històric de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona*

13.00-13.30. Debat

13.30-13.45. Teresa Huguet (University of Birmingham): *Conclusions del simposi*

14.00. Dinar (*snack*) per a tots els inscrits, cortesia de l'ajuntament de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant

15.30. Visita a les runes de l'antic hospital del Coll de Balaguer

18.00. Tornada en autocar cap a Barcelona

Inscripcions i informació: abrilshospital@ub.edu

Alumnes UB, URV i veïns del municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant: 20€

Resta d'inscrits: 30€